

ГІБРИДИ ПОМІДОРІВ ДЛЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Стефанюк Світлана Василівна

Кандидат сільськогосподарських наук
Львівський національний аграрний університет

УКРАЇНА

За останні роки, зростає попит на соковиті овочі, особливо помідори. Відповідно і в структурі овочевих культур площі поступово зростають. Помідори можна вирощувати, як у відкритому, так і закритому ґрунті. У районах, де сума активних температур менша від норми, помідори вирощують через розсаду [1,3].

За рахунок впровадження нових технологій вирощування, забезпечення рослин оптимальним комплексом життєво важливих чинників, дозволить підвищити урожай помідорів. Важливе місце у технології вирощування займають: сорт (гібрид), густина рослин, якість посадкового матеріалу, ґрунт та захист рослин від хвороб і шкідників і ін. [4].

Підбираючи сорти для конкретної зони вирощування звертають увагу на цільове використання плодів. Так для салатного та свіжого споживання використовують сорти та гібриди з рожевими, жовтими і червоними плодами і цукристим, соковитим м'якушем з високою дегустаційною оцінкою. Плоди із щільним м'якушем добре зберігаються і мають добру транспортабельність, проте смак плодів посередній. Слід зазначити, що із великого переліку сортів та гібридів підбирають лише два – три різної групи стиглості, які добре проявили себе в даній зоні [1,2].

З метою вивчення сортів (гібридів) кращих за продуктивністю для даної зони вирощування заклали досліди на полях кафедри садівництва та овочівництва Львівського національного аграрного університету протягом 2016-2017 років. Вирощували гібриди Чіблі F₁, Астерікс F₁, Улісе F₁, Набіб F₁, Сафаікс F₁ в горщечках на темно-сірих опідзолених середньо-суглинкових ґрунтах, згідно з методикою польових досліджень у овочівництві. Висаджували рослини у відкритий ґрунт у другій декаді травня за схемою садіння 50x50. За рослинами проводили догляд та захист від хвороб і шкідників. Урожай збирали вручну в міру досягання плодів з інтервалом 5-6 днів та сортували і зважували за фракціями.

З наших досліджень, видно, що урожайність гібридів, змінюється за роки вирощування. Так, у 2016 році на контролі (Улісе F₁) зібрали 128,5 т/га плодів. (табл. 1). Найменш урожайним (120,8 т/га) – виявився гібрид Сафаікс F₁ який забезпечив на 7,7 т/га плодів менше від контролю. Значно вищий збір плодів одержали у гібридів Набіб F₁ (136,3 т/га) та Чіблі F₁ (140,2 т/га), які забезпечили надвишку урожаю до контролю 7,8 т/га та 11,7 т/га відповідно. Різниця між гібридами у 2016 році з максимальною і мінімальною урожайністю – 19,4 т/га.

Таблиця 1

Урожайність гібридів помідорів за роки досліджень

Гібрид	Урожай, т/га				Середнє	
	2016		2017			
	т/га	% до контролю	т/га	% до контролю	т/га	% до контролю
Улісе F ₁ -контроль	128,5	100,0	104,9	100,0	116,7	100,0
Чіблі F ₁	140,2	109,1	124,9	119,1	132,5	113,5
Астерікс F ₁	127,1	98,9	110,4	105,2	118,7	101,7
Набіб F ₁	136,3	106,1	124,1	118,3	130,2	111,6
Сафаікс F ₁	120,8	96,3	108,4	103,3	114,6	98,2
Hір ₀₅	2,62		3,48			

Так, у 2017 році одержали плодів помідорів менше ніж у попередньому. З одержаних даних видно, що гібрид Улісе F₁ забезпечив плодів на 23,6 т/га менше ніж у 2016 році, а гібрид Сафаікс F₁ – на 12,4 т/га. Гібриди Чіблі F₁ і Набіб F₁ забезпечили урожай майже на одному рівні (124,9 т/га та 124,1 т/га).

В середньому, за два роки досліджень найменш урожайним виявився гібрид Сафаікс F₁ (114,6 т/га), який забезпечив урожай на 1,8 % менше від контролю. Відносно більший збір плодів від контролю забезпечили гібриди Набіб F₁ (13,5 т/га) та Чіблі F₁ (15,8 т/га), на 11,6 % та 13,5 % відповідно.

Отже на основі проведених досліджень можна стверджувати, що на темно-сірих опідзолених середньо-суглинкових ґрунтах гібриди здатні формувати різний за величиною урожай. Найбільш продуктивними для Львівської області згідно наших досліджень є гібриди Чіблі F₁ (132,5 т/га) та Набіб F₁ (130,2 т/га). Найменш чутливими до погодних умов року досліджень є – Астерікс F₁ та Улісе F₁ (контроль).

Список використаних джерел:

1. Жук, О.Я., Сиворакаша, О.А. & Федосій, І.О. (2014). *Помідор: біологія і насінництво*. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД».
2. Болотських, О. (2014). Ази томатознавства. *Плантатор*, (5), 18-20.
3. Ковач, Т. (2017). Томаты нового поколения. *Овощеводство, украинский журнал для профессионалов*, (4), 44.
4. Сыч, З.Д., Бобось, І.М. & Гончак, В. (2008). Как правильно выбрать сорт. Томат (открытый грунт). *Овощеводство*, (4), 18-23.